

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบเทศบัญญัติเทศบาลตำบลประโคนชัย
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2550

.....

หลักการ

เพื่อให้มีเทศบัญญัติ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ใช้บังคับในเขตเทศบาล
ตำบลประโคนชัย

เหตุผล

เนื่องด้วย ปัจจุบันสภาพสังคมในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง
ไปมาก จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น การจราจรบนถนนสาธารณะมีความแออัดคับคั่ง ประชาชนมีการเลี้ยง
สัตว์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งหากไม่มีการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ทั้งทางด้าน
มลพิษ เหตุรำคาญ อุบัติเหตุ และสุขภาพของประชาชนได้ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความ
เป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย และเพื่อป้องกันอันตราย
จากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

เทศบาลตำบลประโคนชัย จึงขอออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลประโคนชัย เรื่อง การ
ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2550 ขึ้นใช้บังคับ

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลประโคนชัย
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2550

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และมาตรา 16 (21) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เทศบาลตำบลประโคนชัย โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลตำบลประโคนชัยและผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ จึงออกเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลประโคนชัย เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2550”

ข้อ 2. เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย นับแต่วันถัดจากวันที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลตำบลประโคนชัย แล้วเจ็ดวัน

ข้อ 3. นับแต่วันที่เทศบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ยกเลิกบรรดาเทศบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ออกไว้ในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4. ในเทศบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลประโคนชัยหรือเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างส่วนท้องถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรา 44 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองโดยดูแล เอาใจใส่ บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิม หรือกรรมวิธีอื่นที่จะดูแลให้สัตว์นั้นเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือการปล่อยสัตว์ให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุมดูแล

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า รวมถึงผู้เลี้ยง ผู้ดูแล ผู้ครอบครองหรือผู้รับเลี้ยงดู สัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เลี้ยงหรือดูแลสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์หรือที่เลี้ยงสัตว์อื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะและหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถูพลาสติกที่ใส่อาหาร ถ้ำ มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่ เก็บกวาดจากสถานที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

ข้อ 5. ให้พื้นที่ทั้งหมดในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ 6. ให้นายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใด เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

หมวด 1

บททั่วไป

.....

ข้อ 7. ห้ามผู้ใดเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ 8. ความในข้อ 7. ไม่ใช่บังคับแก่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ของทางราชการ การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศล ประเพณี หรือเพื่อการขยายพันธุ์ หรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าที่ได้รับอนุญาตตามเทศบัญญัติเทศบาลตำบลประโคนชัย เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หมวด 2

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

.....

ข้อ 9. ห้ามมิให้เลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยโดยเด็ดขาด ได้แก่

1. งูพิษและงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
2. ปลาปิรันยา
3. คางคกไฟ
4. สัตว์ดุร้ายต่างๆ
5. สัตว์มีพิษร้ายต่างๆ
6. สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นๆ

ข้อ 10. ให้เขตเทศบาลตำบลประโคนชัย เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ดังต่อไปนี้

- (1) สุนัข
- (2) ห่าน
- (3) เป็ด
- (4) ไก่
- (5) แพะ
- (6) แกะ
- (7) สุกร
- (8) โค
- (9) กระบือ
- (10) ม้า
- (11) แมว
- (12) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับ

อนุญาตจากกรมป่าไม้

เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต กำหนดประเภท ชนิด และจำนวนของสัตว์ที่ต้องควบคุมและอาจควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เฉพาะเรื่องในเขตใดเขตหนึ่งหรือเต็มพื้นที่เพิ่มเติมก็ได้

ข้อ 11. ห้ามทำการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุม ตามข้อ 10. ในที่หรือทางสาธารณะในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย โดยเด็ดขาด

ข้อ 12. เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ควบคุมดูแลสัตว์ของตน หรือสัตว์ที่อยู่ในความครอบครองของตนมิให้ก่ออันตรายหรือก่อเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ 13. นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่น กำหนด คือ

(1) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรง ตามความเหมาะสมแก่ประเภท ชนิด และจำนวนของสัตว์ มีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่าง มีการระบายอากาศที่เพียงพอ และมีระบบการระบายน้ำและการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องลักษณะ

(2) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสม หมักหมม จนเกิดกลิ่นเหม็น รบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(3) กำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกต้องลักษณะ เพื่อมิให้เกิดเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรคและไม่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น คาว หรือ ปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ

(4) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์

(5) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(6) ปฏิบัติการอื่นใด ตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง เทศบาลตำบลประโคนชัย

ข้อ 14. ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันเกิดเป็นอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์แยกหรือกักสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้เทศบาลทราบเพื่อให้คำแนะนำโดยเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น

ข้อ 15. ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ พบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะในเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ อันเป็นการฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้ โดยไม่ปรากฏเจ้าของสัตว์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ปิดประกาศ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสัตว์มารับสัตว์คืนภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศ เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานที่แสดงความเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้ถือว่าสัตว์นั้นตกเป็นของเทศบาล แต่ถ้การกักสัตว์ไว้จากก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควรเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้ว ให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาดตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่เทศบาล ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

การขอรับสัตว์คืน ผู้ขอรับสัตว์จะต้องนำหลักฐานไปแสดงกับเจ้าหน้าที่ คือ

- (1) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอรับสัตว์
- (2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอรับสัตว์
- (3) หากเป็นสัตว์พาหนะหรือสัตว์ที่กฎหมายกำหนดให้มีตัวรูปพรรณสัตว์ ผู้ขอรับสัตว์คืนจะต้องแสดงตัวรูปพรรณสัตว์

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกักไว้นั้น เป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร

ข้อ 16. เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำทะเบียนสัตว์และทะเบียนเจ้าของสัตว์ตามข้อ 10. และเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูล ในการจัดทำทะเบียนสัตว์และทะเบียนเจ้าของสัตว์ เพื่อดำเนินการในเรื่องการป้องกันอันตรายและป้องกันเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ เพื่อจัดให้มีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์และเพื่อควบคุมจำนวนประชากรสัตว์

ข้อ 17. ถ้าเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเทศบัญญัติ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ หากบุคคลดังกล่าวไม่ปรับปรุงแก้ไข หรือถ้าการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันทีเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

ข้อ 18. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (1) แต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามเทศบัญญัตินี้
- (2) มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา
- (3) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้
- (4) แนะนำให้เจ้าของสัตว์ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเทศบัญญัตินี้
- (5) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

หมวด 3

บทกำหนดโทษ

.....

ข้อ 19. ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ประกาศ ณ วันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2550

ลงชื่อ   ธีระศักดิ์ หาญประโคน
                  (นายธีระศักดิ์ หาญประโคน)
                  นายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย

เห็นชอบ

ลงชื่อ   อภิชาติ งามกมล
                  (นายอภิชาติ งามกมล)
นายกอำเภอประโคนชัย ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์